

Biblická hodina – 18.07.2024

Suspírium: Takto vraví Hospodin: „Vyslobodím ho, lebo sa ma pridrži, ochránim ho, lebo pozná moje meno.“ (Ž 91,14) Amen.

Začiatočná pieseň: Žalm č. 28: „Ó, skala moja, Hospodine!“ ...“

Modlitba: Bože zraku, ďakujem Ti, že si na mňa vzliadol. Bože sluchu, ďakujem Ti, že som Ťa môžem počuť. Mám veľa otázok, ale Ty si jedinou odpoveďou na všetky. Starostlivo udržuješ túžbu i dnes v mojom srdci po Tvojom Slove, Pane pokory. Dôkladne obdivuješ môj život a okamžite konáš, aby som mohol žiť, pochopiť, počuť a hovoriť o Tebe všetkým ľuďom na tomto svete. Priznám sa, že mám často pocit, že som dostal ťažké bremeno počas putovania tu na zemi, ale Ty to dobre vieš, prečo to bolo potrebné. Daj mi vidieť, ako sa moje bremeno skrze Teba premenilo a mení každodenne na perlu pravdy. Bože môj, vyznávam Ti, že nevzdám sa boja, lebo hľadím na Teba samého, Ktorý si všetko vykonal pre mňa. Začal si pre mňa pracovať a pracuješ i dnes len z lásky. Pane, daj, aby som aj ja plnil všetky svoje úlohy s láskou a vernosťou. Daj, aby som mohol napredovať od plnosti k plnosti na ceste, ktorú si mi vytýčil Ty sám, pravá cesta, pravá pravda a pravý život, Kriste môj. Konaj teraz, aby sa Tvoje Slová stali cestou a môj život službou jedine na Tvoju slávu. Prosím, pre Ježiša, láskavo vypočuj ma. Amen.

Biblický text: Kniha Ester 8. kapitola: *„V ten istý deň kráľ Ahasvér odovzdal kráľovnej Ester dom Hamána, protivníka Židov. Mordochaj prišiel pred kráľa, lebo Ester mu oznámila, čím jej je Mordochaj. Kráľ sňal svoj pečatný prsteň, ktorý odobral Hámanovi, a dal ho Mordochajovi. Ester ustanovila Mordochaja nad Hamánovým domom. Ester sa ďalej prihovárala pred kráľom, padla mu k nohám, plakala a prosila ho o zľutovanie, aby odvrátil pohromu, ktorú prichystal Agagovec Hamán, i to, čo zosnoval proti Židom. Kráľ vystrel k Ester zlaté žezlo, Ester povstala, postavila sa pred kráľa a povedala: „Ak je to kráľovi prijateľné a ak som získala jeho priazeň, ak je správne, čo hovorím kráľovi a ak som milá v jeho očiach, nech napíšu, aby sa odvolali listiny – úklady Agagovca Hamána, Hammedatovho syna, ktoré napísal na zničenie Židov vo všetkých kráľových krajinách. Veď ako sa môžem dívať na skazu, ktorá má dolahnúť na môj ľud? Ako by som sa mohla dívať na skazu môjho rodu?“ Kráľ Ahasvér povedal kráľovnej Ester a Židovi Mordochajovi: „Hľa, Ester som dal dom Hamána, ktorého obesili na šibenicu preto, že vystrel svoju ruku proti Židom. Vy napíšte v mene kráľa Židom, čo sa vám zdá najlepšie, a zapečatíte to kráľovským pečatným prsteňom. Listinu napísanú v mene kráľa a zapečatenú kráľovským pečatným prsteňom nemožno totiž odvolať.“ V tom čase, v treťom mesiaci, totiž v mesiaci siván, dvadsiateho tretieho dňa toho mesiaca, zavolali kráľovských pisárov. Tí napísali všetko tak, ako prikázal Mordochaj Židom, satrapom,*

miestodržiteľom a kniežatám na územiach, ktoré sa tiahnu od Indie až po Kúš, stodvadsiatim siedmim krajinám, každej krajine v jej písme a každému národu v jeho reči, aj Židom ich písmom a v ich reči. Dal to napísať v mene kráľa Ahasvéra, zapečatil kráľovským pečatným prsteňom a rozoslal listiny rýchlymi poslami, ktorí jazdili na vládných plnokrvných koňoch najlepšieho chovu. Kráľ v listine dovolil Židom v každom meste, aby sa zhromaždili a zničili všetko vojsko národa a krajiny, ktorá by ich sužovala, aj deti a ženy, a korisť po nich aby si rozobrali – v jednom a tom istom dni vo všetkých provinciách kráľa Ahasvéra, v trinástom dni dvanásteho mesiaca, totiž v mesiaci adár. Odpis tejto listiny má byť vydaný ako zákon vo všetkých krajinách, zverejnený všetkým národom, aby Židia boli pripravení na ten deň a mohli sa pomstiť svojim nepriateľom. Rýchli poslovia, ktorí jazdili na vládných plnokrvných koňoch, sa ihneď cvalom vydali na cestu podľa kráľovho rozkazu, len čo bol vydaný zákon v meste Šušan. Mordochaj odišiel od kráľa v kráľovskom rúchu z fialového purpuru a bavlny, s veľkou zlatou korunou a v plášti z jemného lanu a červeného purpuru. Mesto Šušan jasalo a radovalo sa. Židia sa dožili svetla a radosti, veselosti a pocty. V každej krajine i v každom meste, všade, kam sa dostalo kráľovské slovo a jeho zákon, mali Židia radosť a veselosť, hostiny a sviatok. Mnohí z národov tých krajín sa pridávali k Židom, lebo doľahol na nich strach pred Židmi.”

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Získať dom Hamána znamená získať celý jeho majetok. O jeho zhabaní rozhodol samotný kráľ. Konfiškoval všetko toho, ktorý je protivníkom Židov. Všetky sankcie riadi kráľ. Aj v Knihe Ezdráša čítame podobné: „*Dalej sa vydáva z mojej strany rozkaz: Ktokoľvek by nedodržel toto nariadenie, nech vytrhnú z jeho domu trám, nech ho vztýčia a nech ho naň pribijú a jeho dom nech je z trestu obrátený na rumovisko!*” (Ezd 6,11) Hamán je protivníkom Židov, kráľov verdikt je jednoznačný, a práve preto pred kráľa predstupuje Mordochaj. Kto nenávidel všetkých Židov, je potrestaný, práve preto pred kráľa môže predstúpiť predstaviteľ Židov. Jeden odchádza a druhý prichádza. Pôvod kráľovnej Ester doposiaľ bol neznámy, ale teraz vychádza na povrch. Mordochaj je adoptovaným otcom kráľovnej Ester. Práve preto Mordochaj dostáva ten istý prsteň, ktorý predtým dostal Hamán. Tento prsteň dostáva od kráľovnej Ester. Hamán a jeho rodina podľahne Mordochajovi. Takto jednal aj perzský kráľ Nabukadnesar s Danielom: „*Potom kráľ Daniela povýšil, dal mu premnoho veľkých darov, ponechal mu vládu nad celou babylonskou provinciou a urobil ho hlavným predstaveným všetkých babylonských mudrcov.*” (Dan 2,48) Mordochaj a Hamán. Hamán a Mordochaj. Aj na ich osoby platia Ježišove slová: „*Veď každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponižuje, bude povýšený.*” (Lk 14,14)

Kráľovná Ester však pokračuje, hovorí s kráľom, lebo Esterina žiadosť sa nevzťahuje na potrestanie Hamána, ale na záchranu Židov. Padne k nohám kráľa a tak nalieha a prosí o podporu v záchrane vlastného ľudu. Popíše mu znova problém, ktorý ešte stále nie je vyriešený. Kráľ rešpektuje Esterine naliehanie a svoje žezlo vystrie. Tak sa Ester stáva prímluvcom za svoj národ. Kráľ tak jej dodáva odvahu, a tak vstane. Odvaha v prosbách pred Kráľom. Vytrvalosť v modlitbách pred Pánom. Naliehavosť a vážnosť situácie, aby Boh konal, aby vykonal záchranu, lebo čas sa kráti, mizne všetko, a Ester vie, že ona musí byť nápomocná. Poklona spojená s plačom. Naše prímluvne modlitby za vlastných sú plné naliehania, sú plné odvahy, sú plné statočnosti, sú plné vytrvalosti? Ako sa zachováme, keď sa modlíme vytrvalo za záchranu vlastných? Abrahám, otec viery, to skúsil viackrát za Sodomu a Gomoru. Nevzdával sa pred Pánom. Jeho posledná modlitba znela takto: *„Prosím, nech sa nehnevá môj Pán,“ pokračoval, „že ešte raz prehovorím. Možno sa ich tam nájde len desať.“ Odpovedal: „Pre desiatich ich nezhubím.“ (IMojž 18, 32)* Ježiš volá na nás: *„Všetko, o čo sa modlíte a prosíte, verte, že ste dostali a budete mať.“ (Mk 11,24)* Prosiť s vierou je veľmi dôležité. Formulácia Esterinej prosby je podobná predošlým, teda všetko zveruje kráľovi. Je na rozhodnutí kráľa ako bude konať. Výsostné postavenie kráľovnej ide bokom. Všetko stojí na kráľovi, ale pritom Ester kráľa zbavuje viny a zodpovednosti voči Židom, lebo protivníkom všetkých Židov nie je kráľ, ale Hamán. Ester využila všetky možnosti a otvára cestu k záchrane.

Jej dve rétorické otázky vychádzali zo žiaľu a poníženosti vlastného národa. Ona všetko s nimi zdieľa, či je na hrade alebo nie. Stotožňuje sa s nimi. Môj národ a môj rod, teda ja som jednou z nich. Ester je ako Mojžiš pred faraónom, alebo Júda pred Jozefom, ktorý takto prehovorí za Benjamína: *„Ako by som mohol prísť k svojmu otcovi, keby chlapec nebol so mnou? Mohol by som sa dívať na utrpenie, ktoré by postihlo môjho otca?“ (IMojž 44,34)*

Kráľ zopakuje už vykonanú pomoc v prospech Židov. Hovorí to nielen Ester, ale aj Mordochajovi, že on nechal popraviť Hamána. Ester je pred kráľom stále kráľovná, hoci už vie, odkiaľ pochádza. Teda kráľovi neprekáža jej pôvod. Kráľovi neprekáža jej národ a jej rod. Jej prvotnou identitou pred kráľom je a zostáva, to že je kráľovná, teda jej druhá polovička. Ako sme prijali to, že náš druh, alebo naša družka je inej národnosti, iného rodu, alebo príslušníkom iného etnika? Je pekné, že kráľ hovorí, nič sa nemení tým, že vie, kráľovná je príslušníčkou inej etnickej denominácie, v jeho očiach je jeho žena a moja kráľovná. Takto sa pozeráť na vyvoleného a vyvolenú je veľmi pekné a úctyhodné. Kráľ práve preto deleguje svoju moc, ako pri Hamánovi, teraz Mordochajovi. Kráľovský pečatný prsteň je prenosný. Čo tým zapečatí Mordochaj, je akoby kráľom zapečatené. Napíšte, čo je vhodné, a zapečatíte to mojím prsteňom v mojom mene. Kráľ dáva súhlas na to, aby Mordochaj konal. Závažné dopisy, zákony a nariadenia sa písali práve takto v Perzskej ríši. V mene

kráľa. Takto sa končia i naše modlitby a prosby: V mene Pána Ježiša Krista, vypočuj nás. V mene nášho kráľa je možné konať, prosiť a modliť sa. Nikto iný nie je a nebude mocnejší Prímluvca ako Kristus. Nikto iný nemá väčšiu moc ako náš Pán Ježiš. Listy teda rozpošlú. Nebolo to však také jednoduché. 127 krajín a každému národu vlastným materinským jazykom. Adresované listy boli pre Židov. Sú zrovnoprávnení týmto listom. Môžu rozprávať židovským jazykom ako podľa Nehemiáša: *„Polovica ich detí hovorila po ašdódsky a nevedeli hovoriť po južsky, iba rečou niektorého iného národa.“* (Neh 13,24)

Tieto dopisy dostali väčšie mestá, kde predpokladáme že žili židovské obce, tie obdržali správu o zrovnoprávnení. Ako rýchlo sa to k nim dostalo? O rýchlosti perzskej pošty písal Hérodotos: „Nie je medzi ľuďmi nič rýchlejšie než títo poslovia, tak dobre to Peržania vymysleli. Vypráva sa, že koľko dní trvá cesta, toľko koní a mužov je po nich rozostavaných, vždy vo vzdialenosti jednodennej cesty kôň a muž. Ani sneh, ani dážď, ani deň, ani noc im nezabránia, aby čo najrýchlejšie neprekonali uloženú vzdialenosť.“

Tento dopis obsahoval niečo veľmi nedôstojného. Kto sa k nim nepriateľsky zachová, na toho môžu zaútočiť. Sviatok Purim slávi ten osobne a správne, kto sa vie a môže obrániť. Trinásty deň adaru bude dňom sviatku. Ako jediný deň, kedy sebaobrana je dovolená. Muž, žena a deti, na ktorých zaútočili nepriatelia, nebudú bezbranní a ich život nebude bezradní. Odplatiť, je to veľmi silné slovo. Pomstiť sa, je to veľmi ťažké slovo. Pochopiť, že odplata je dovolená zo strany človeka. Aké nereálne. Aké ťažké. Perzské kráľovstvo takto fungovalo, ale Božie kráľovstvo nie takto funguje. Kým odplata zo strany človeka nie je možné, Boh odplatí každému za jeho skutky. Náš Pán Ježiš Kristus svojou službou poukazuje na vlastné zadosťučinenie. On dokonale učinil zadosť za naše hriechy. Kráľová záležitosť je zadosťučinenie a nie ľudí. Jedine Kráľ kráľov a Pán pánov vie urobiť zadosť za naše hriechy. Všetky trpkosti života, všetku žiaľ rieši On sám na Golgotskom kríži.

Nakoniec kráľ chce splniť, čo Ester sľúbil. Nový výnos sa dostane aj do najvzdialenejších oblastí krajiny skôr ako Hamánov dekrét. Mordochaj je kráľovskom rúchu. Ako na začiatku knihy bola honosná hostina, tak sa ocitá Mordochaj v kráľovskom odeve. Tento odev čo sa týka príslušenstva je podobný odevu veľkňaza Árona (vid'. II Mojž 28,6) a jeho farba sa zhoduje farbou stanu Hospodina. (vid'. II Mojž 26,1) To je purim. To je osud. Hovoria Židia. My však vieme, že kráľ je povďačný za záchranu života. Jeho život zachránil jeden Žid, aj On svojou mocou zachráni celý národ. Mesto v Šúšane jasá a raduje sa. Je to opak toho zdesenia, ktoré vyvolal dekrét Hamána.

Bázeň Božia je veľmi dôležitá. Síce hovoria bázeň pred Židmi, ale ich záchrancom nebol perzský kráľ Ahasvér, ale Hospodin zástupcov. On je kráľ. Zem a nebo, jednotlivé ríše i celá zemeguľa je pod dohľadom Hospodina. Jeho prozreteľnosť poukazuje na to, že je dobrý, koná, vie i srdce najmocnejších vladárov primknúť

k Svojej osobe. Ukáže celému svetu, že On je dovršovateľom živej viery vlastného vyvoleného národa. On neustále vedie svojich. Práve preto bázeň Božia nech je i medzi nami prítomná. Báť sa nie jeho vyvoleného národa, ale Jeho samotného je i našou úlohou. On je Pán, zvrchovaný a mocný. Prichádza, aby nám povedal jednoznačne, všetky okolnosti, všetky srdcia pozná jedine On, takže iba Jemu patrí česť a sláva. Nikto, ani Ester, ani Mordochaj, ani Ahasvér si nemôžu nič nárokovať, lebo Nehemiašova kajúca modlitba obsahuje pravdu: *„Teraz však, Bože náš, veľký, mocný a hrozný Bože, ktorý zachovávaš zmluvu a priazeň, nepodceňuj všetky útrapy, ktoré zastihli nás, našich kráľov, naše kniežatá, našich kňazov, našich prorokov, našich otcov a všetok tvoj ľud od čias asýrskych kráľov až dodnes. Ty si spravodlivý vo všetkom, čo nás zastihlo, lebo ty si konal verne, ale my sme si počínali bezbožne.“* (Neh 9,32-33)

Biblický text: Evanjelium podľa Matúša 7. kapitola, 24-29. veršov: *„A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, bude sa podobáť múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom, ale nespadol, lebo mal základy na skale. No každý, kto počúva tieto moje slová a neplní ich, bude sa podobáť na hlúpeho muža, ktorý si postavil dom na piesku. Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom a dom padol a jeho zrúcanina bola veľká. Keď Ježiš skončil túto reč, zástupy žasli nad jeho učením. Učil ich totiž ako taký, čo má moc, a nie ako ich zákonníci.“*

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Úplne posledné podobenstvo Ježiša Krista kázania na hore je na schému: „keď dvaja robia to isté...“ To „to isté“, čo majú spoločné, musí byť čo najrozsiahlejšie. Ježišove podobenstvo je ako hádanka o tom, aký je náš život, ako sme si ho zariadili, o čo sa opiera, kto ten život riadi a vedie jeho plynulý chod. Kto teda je múdry a kto je hlúpy stavitel'?

Ježišovo podobenstvo sa skladá z troch častí: Po prvé, každý si stavia svoj dom. Nie je v tom konkurencia, nie sú v tom žiadne peniaze. Stavajú si svoje príbytky a svoje domovy. Priľahlé a útulné miesto. Miesto domova. Nikto nehovorí v podobenstve o tom, že dom s Kristom je krajší, väčší, mohutnejší, pevnejší alebo modernejší. V Ježišových slovách nie sú tieto výrazy o domove prítomné. Príde však lejak, strhne sa búrka, až živelná pohroma. Teda prichádza životná kríza. Skúška. Obaja títo stavitelia sú vo všetkom rovnakí. Znova Ježiš nehovorí o tom, že dom s Kristom a v Kristovi pohromy nezastihnú. Ani kresťanský človek sa nevie vyhnúť skúškam a ťažkostiam. To príde. Pod slnkom je to tak. A ani to v tomto podobenstve nie ako varovanie, že kto nie je s Kristom, toho vždy a všetko zastihne. Po tretie, jeden dom obstojí v búrke a druhý dom spadne. Nie pre staviteľa, nie pre vlastnosti domu padol jeden, alebo bol zachránený ten

druhý. Ani schopnosti a možnosti jedného a druhého staviteľa ho nezachránili. Ježiš nič nesľubuje a ani nevykazuje. Nehovorí, že ak dáte na moje slová, všetko bude v poriadku. Avšak existuje jeden závažný rozdiel. Existuje stavitel', ktorý staval na skale a existuje stavitel', ktorý staval na piesku. „Skala vekov jediná“ (SRC 281. chválospev), teda Kristus podrží človeka. Čo máme my pod nohami? Piesok alebo skalu? Na akom základe sme stavali my? Náš dom je postavený na skale alebo na piesku? Ježiš je dnes veľmi provokatívny a pýta sa na základy Tvojho bývania, Tvojho života a bytia. Tá skala podľa Ježiša je Hospodin, náš Boh. Tou skalou je Božie Slovo. Teda Kristus. Neochvejný základ, ktorý podrží náš život. Rozdiel v našich životoch je vždy v základoch: *„Nik totiž nemôže položiť iný základ než ten, ktorý je už položený, a tým je Ježiš Kristus.“ (IK 3,11)* Na základe Kristovho kríža máme nový život, On je základom našej budúcnosti: *„Veď v Písme je napísané: Hľa, kladiem na Sione kameň uholný, vyvolený, vzácny; kto verí v neho, nebude zahanbený.“ (IPt 2,6)* Ešte dnes máme možnosť utiekať z piesku na skalu, ktorou je Kristus, náš Pán.

Verím alebo neverím Jeho slovám? Ježiš dokončil svoju kázeň na hore. Sedem Ježišových rečí je učením Kristovým. Vieme sa od Krista učiť i dnes? Vieme prijať Jeho slová? Žasneme nad tým, čo povedal a hovorí aj dnes? Je to v nás len nadšenie, alebo aj pokoj a samozrejme úcta a pozor, že Boh nás takto miluje a má rád, že nás vyučuje neobyčajným spôsobom, a to mocou Ježišových slov. Ježišove slová totiž majú moc. Je v nich obrovská sila, veď tieto slová Kristus naplnil, a nie hocijako. Životom a smrťou. On položil základy nášho duchovného domu, našej cirkvi, domov svojich vyvolených. Ježiš hovorí s autoritou, ale svoje právomoci vôbec nezdôvodňuje. Hovorí mocou, lebo o čom hovorí, to je silné, srdcervúce, lebo to je život, tu niet spiatočky, to je cesta, buď alebo. Jeho slová sú užitočné len pre toho, kto ich realizuje. Je veľmi málo len žasnúť nad Kristovým učením. Aj vtedy to bolo málo, i dnes je to len štipka života. Ježiš hovorí, aby sme mali nový život. Ježiš na nás volá, aby sme mali večný život. Nové možnosti sú zjavné a výhľad života na skale je obdivuhodný: *„Tým však, čo ho prijali a veria v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi; tí, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža, ale z Boha.“ (Jn 1,12-13)*

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará.“ (IPt 5,7)
Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 587: „Blažený je dom, kde Ty si hosť Kriste...“